

Krisla

Bustamente Argentinoje, Nelaimė Jy. Kodėl Nelaimi? Francūzų Dvasiškių Balsas, Rašo R. MIZARA

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
KOPIJA 5c

L A I S V E

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States.
427 Lorimer Street, Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-8878

No. 261 ★ ★ ★ Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Lapkričio - Nov. 5, 1948 ★ ★ ★ Metai XXXVIII. Dienraščio XXX.

Praėjusią vasarą Peru respublikoje pasireiškė vienoje armijos dalyje sukilimas. Kilo taip vadinamieji "liberaliniai" elementai, bet jų sukilimas nepavyko. Jis buvo nuslopintas ir sukilimo vadai, arapistai, tapo įkalinti.

Prieš tūlą laiką Peru armijoje įvyko kitas "sukilimas." Šiuo metu fašistiniai elementai pasimojo valdžią pasigrobt. Na, ir jiem tai pavyko.

Prezidentą Jose Luis Bustamente jie atstatė ir išdeportavo į Buenos Aires (Argentinos).

Fašistiniai gaivalai pradėjo siautėti negirdėtu įdūkimu. Arapistai tapo paskelbti nelegale partija. Peru Komunistų Partija, nedidukė, bet gajū, taipgi paskelbta nelegale.

Peru padangę siaubia negirdėtas reakcinių siautėjimas.

★ ★ ★ Nelaimė Lotynų Amerikos respublikų žmonių glūdi tame, kad ten įsigalėjęs imperialistinis kapitalizmas, svetimasis kapitalizmas, ir jis, stovėdamas už kulius, diriguoja savo pasamdytus agentus.

Darbininkų judėjimas Peru respublikoje nėra tvirtas ir menkai teorizavimas. Dėl to šalis kenčia nuolatinius "nerimus," sudarytus gaivalų, tarnaujančių amerikiečių bei britų imperialistams.

Idomu tai, kad išdeportuotasis Argentin prezidentas Bustamente paskelbė, kad jis neatsisakė nuo prezidento vietos, kad jis buvo prievarta iš jos išvestas ir prievarta iškeltą pro viršų Andesų kalnų išgabentas pas Peroną.

★ ★ ★ Londono "Times" skelbia, jog, einant gautaisiais iš Athėnų daviniais, atrodo, kad dabartinė Graikijos vyriausybė, vadovaujama Sophoulis'o, nepajėgia ir nebeapajėgs nugaltėti graikų partizanų, kovojančių dėl Graikijos išlaisvinimo.

Partizanų armija, įsitvirtinusi šiaurės Graikijoje, pasirodo, yra nenugalima. O ji nenugalima dėl to, kad ją palaiko, ją remia Graikijos liaudis.

Jei Sophoulis'o valdžia, užuot plepėjusi apie demokratiją ir "komunistų sumušimą," pravestų reformas, dėl kurių partizanai kovoją, tuomet ji būtų tvirtesnė. Bet tuomet, beje, nereikėtų partizanams nei kariuoti.

Deja, Sophoulis'o valdžia, visiškai panaši Čiang Kai-šeko valdžiai Kinijoje, partizanų silūmų reformų pravesti bijosi, kaip velnias kryžiaus.

★ ★ ★ V. Andrusis Vilnyje rašo: "Francūzijos kardinolų ir archiepskupų buletinas daugieliu kunigų nepatiks, ypač Amerikoje. Francūzijos katalikų bažnyčios vyriausybė sako, kad kurie gyvena "taip prabangiai, kaip gyvena prieš karą ar dar geriau, turi atminti, kad jie yra privilegijuota klasė, nuo kurios šalis turi teisę paimiti kas reikalinga maitinimui, aprengimui ir pastogei minių beturčių."

"Tai yra pripažinimas turty nacionalizavimo."

★ ★ ★ Francūzijoje ir Italijoje, kaip jau ne vienas akylus stebėtojas yra sakęs, didžiausia nelaimė glūdi tame, kad ten turtingoji klasė labai turtinga, gyvena prabangoje, kuomet darbo žmonių vargas yra didesnis, negu mes galime įsivaizduoti.

Natūralu, dėl to ten komunistai gaus daug įtakos vi-

TRUMANAS GAVO 2,000,000 BALSŲ DAUGIAU KAIP DEWEY; DEMOKRATAI LAIMĖJO DAUGUMĄ KONGRESE

Demokratai Kongresmanai ir Senatoriai Galės Vadovauti Kongresui ir Būti Atsakingi už Jo Nutarimus

Prez. Trumanas antradienio rinkimuose gavo pora milijonų daugiau balsų, negu republikonų prezidentinis kandidatas Thomas Dewey, kaip rodė skaitmenys suvesti iki ketvirtadienio priešpiečio.

Pagal ankstyvesnes ketvirtadienio žinias, Trumanas gavo 22,229,400 balsų, o už Dewey buvo paduota 20,371,674 balsai. Trumanas laimėjo 304 prezidentinius rinkikus nuo 28 valstijų, Dewey gi 189 rinkikus nuo 16 valstijų. Galutinai prezidento išrinkimui reikia 266 rinkikų - elektorių.

Tuo tarpu Progresyves Partijos kandidatui Henriui Wallace'ui buvo priškaityta 1,028,390 balsų, suprantama, dar ne visi, kurie buvo už jį paduoti.

Kukluksinų "demokratų" kandidatas į prezidentus pietinėse valstijose, Strom Thurmondas gavo 864,429 balsus ir 38 prezidentinius rinkikus nuo keturių pietinių valstijų.

Šiais rinkimais demokratai laimėjo 9 vietas daugiau Jungtinių Valstijų Senate ir 67 daugiau Kongreso at-

stovų rūme, negu pastarajame 80-me Kongrese. Tai gi naujame Kongrese, kuris susirinks 1949 m. sausyje, demokratai turės bent 258 savo kongresmanus prieš republikonų 167 ir 54 senatorius prieš republikonų 42.

Kelios kongresmanų vietos dar ginčijamos.

Vokiečių Socialistai Džiaugiasi Trumanu

Berlin. — Vokiečių Socialdemokratų Partijos centras pareiškė džiaugsmą, kad Trumanas laimėjo prezidentinius rinkimus; sako: — Tatai užtikrina, kad Amerika ir toliau varys stiprią užsieninę politiką, o ypač padės Vokietijai atsistoti ant kojų.

Chinijos Premjeras Prašosi Paleisti iš Valdžios

Nanking, Činija. — Chinijos premjeras Wong Wen-hao jau tris kartus prašė diktatorių - prezidentą Čiang Kai-šeką paliuosuoti jį iš valdžios. Čiangas vis perkabinėja Wongą, kad dar patarnautų valdžiai dabartiniame krizyje.

Komunistai - liaudiesiečiai trauksina Čiang armijas; sukliudę šalies ūkis vis arčiau žlunga ir išsivysto juo platesnis minių bruzdėjimas prieš fašistuojančią valdžią.

Bombanėsio Nelaimėje Žuvo 10 Amerikonų Anglijoje

London. — Sudužo į kalną didis Amerikos bombanėsio, "lekančioji tvirtovė" B-29; žuvo 7 eiliniai lakūnai ir oficeriai. Nelaimingasis bombanėsio buvo vienas tų karinių Amerikos lėktuvų, kurie daro pratimus Anglijoje, esą, "atsargai" prieš Sovietų Sąjungą.

CIO ir Federacija Laukia Tafto Įstato Panaikinimo

Washington. — CIO ir Darbo Federacijos unijų vadai tikisi, kad naujasis, demokratų vadovaujama s Kongresas panaikins prieš-unijinį Tafto-Hartley'o įstatymą, kaip žadėjo demokratų prezidentinių rinkimų platformą. Tačiau yra abejonių. Juk pastarajame 80-me Kongrese daugelis ir demokratų kongresmanų ir senatorių balsavo už Tafto-Hartley'o bilij.

Istanbul, Turkija. — Turkų valdžia sulaukė bet kokius prekių-produktų įgabėnimus iš Anglijos.

Tel Aviv. — Izraelio valdžia sveikino Trumano išrinkimą.

Wallace Ragina Trumaną Vykdyti Pasizadėjimus, Duotus Rinkimų Vajuje

Wallace'o Telegrama Sako: Turi Būti Panaikintas Tafto-Hartley Įstatas, Atmesta Karo Politika, Numuštos Kamos

New York. — Henry Wallace, Progresyvių Partijos kandidatas prezidento vietai, pasiuntė sekamą telegramą Trumanui, laimėjusiam prezidentinius rinkimus:

— Žmonių pasitikėjimas pagerbė tamstą; žmonės parėmė tamstos pareiškimus, kad reikalauji kainų kontrolės ir jų numušimo, kad stosi už Tafto-Hartley'o įstatymo panaikinimą, kad apsaugosi fermerių produktų kainas, kad užtikrinsi pilnas pilietines laisves negrams ir pilnai pripažinsi ir remsi naująją Izraelio valstybę, pagal Jungtinių tautų nutarimą 1947 m. lapkrityje.

Amerikos žmonės, ypač fermeriai, darbininkai ir negrai laukia, kad tamsta ir naujasis demokratinis Kongresas įvykdytų tuos pareiškimus, išleisdamas reikalingus tam įstatymus.

Tų tikslų negalima pasiekti iš Amerikos ūkio bankruto išvengti, kol tęsiama šaltojo karo politika ir kol ši šalis eikvoja bilionus amerikinių dolerių, remdama realkinės valdžias užsienyje, ginkluodama vakarų Europą ir kareivindama Ameriką.

Plati programa fermeriams paremti, vartotojams kainas numušti, gyvenamiems namams statyti valdžios lėšomis, socialei apdraudai pagerinti, gamtos turtam taupyti, laukų drėkinimo sistemai ir valdinei elektros jėgai išvystyti galima tikta tuomet, jeigu bus vedama užsieninė politika dėl vieningo ir taikaus prašingų besiginkluojančių karui pasauliui.

Progresyvių Partija todėl šaukia tamstą: Kai tamsta pradėsi pirmąjį išrinkto prezidento terminą, tai privalai atmesti užsieninę abipartinę politiką, pašalinti karininkus iš civilinio valdžios skyriaus, o bankininkus iš valstybės departamentu ir sugrąžinti Roosevelto politiką draugiškumui ir bendradarbiavimui tarp visų tautų per Jungtines Tautas dėl vieningo ir taikovo gyvenančio pasaulio. Tikta ši šalis būdu tegali būti įvykdytas įpareigojimas-įgalinimas, kurį tamstai suteikė Amerikos žmonės.

Jungt. Tautų Seimas Ragina 5 Didžiuosius Susitarti

Paryžius. — Jungtinių Tautų seimas vienbalsiai užgėrė Meksikos įneštą rezoliuciją, kad penkios didžiosios valstybės vėl pradėtų derybomis spręsti tarpusavinius ginčus ir darytų taikos sutartis. Tos valstybės yra Amerika, Sovietų Sąjunga, Francija, Anglija ir Činija. Už rezoliuciją balsavo ir Sovietų atstovas Andrius Višinskis ir Jungtinių Valstijų delegatas Marshallas.

Višinskis Atmetė Atominį Amerikos Planą

Paryžius, lapkr. 4. — Sovietų delegatas Andrius Višinskis, kalbėdamas Jungtinių Tautų seime, griežtai atmetė Amerikos planą dėl atomų jėgos kontroliavimo pasaulyje. Višinskis sakė: — Tas planas rodo, jog Amerika iš tikrųjų nenori jokios atominės kontrolės; ji mojasi palaikyti atominį ginklų monopolį savo rako-

Ku Klux Klanas Vijo Negrus nuo Balsavimo

Berlin. — Socialistinės Vienybės (socialistų-komunistų) laikraštis Neues Deutschland rašo: — Organizuotos Ku Klux Klano demonstracijos pietinėse Jungtinėse Valstijose grūmijomais nuvijo negrus nuo balsavimo vietų prezidentiniuose rinkimuose.

London. — Kitą savaitę čia susirinks Amerikos, Francijos, Anglijos ir trijų kitų vakarinių šalių atstovai Vokietijos klausimams spręsti.

ČINŲ KOMUNISTAI SUIMA DAUGIAU ČIANGO TAUTININKŲ GINKLŲ, NEGU JANKIAI PASPEJA PRISTATYTI

Čiang Armija Mėgins Nankingą Apginti nuo Artėjančių Liaudiesių; Komunistai Apsupo 2-ju Provincijų Sostines

Peiping, Činija. — Činų komunistai - liaudiesiečiai pagrobė Mukdene daugiau ginklų, negu Amerika pristatys už 125 milijonus dolerių, kuriuos pastarasis Jungtinių Valstijų Kongresas paskyrė Čiang Kai-šeko valdžiai. Tatai rašo specialis New Yorko Times ko-

Francijos Klerikalų Kvailiausia Nesąmonė

Paryžius. — Klerikalų partijos laikraštis "Aube" iškepė tokią kvailybę; jis rašo: "Jeigu Dewey nebūtų buvęs Stalino kandidatu į prezidentus, tai jis būtų turėjęs progą rinkimams laimėti."

Rinkimų Pranašai Nusiminę, Kad Neišpranašavo Dewey'o

Gallup, Roper ir kitos bandomųjų, "šiaudinių" balsavimų įstaigos nusiminusios, kad rinkimai taip sumušė jų pranašavimus. Visos jos lėmė, kad būsiąs prezidentu išrinktas republikonas Thomas Dewey "stambia balsų dauguma." N. Y. Times, N. Y. Daily News ir kiti komerciniai laikraščiai taipgi darė bandomuosius balsavimus ir pranašavo Dewey'ui laimėjimą. Dabar tie laikraščiai jaučias, "kaip musę perkan-dė."

Per Dvejus Metus Nušluota 122,000 Graikijos Fašistų

Athenai, Graikija. — Laisvųjų Graikų radijas, minint dvimetinę sukaktį nuo demokratinės partizanų armijos ikūrimo, paskelbė, jog tuo laikotarpiu partizanai nukovė, suėmė bei išveikimo išmūšė 122,000 monarcho - fašistų kariuomenės.

Čiang Tikėjosi, kad Dewey Būtų Dar Geriau Jį Rėmęs

Nanking, Činija. — Čiang Kai-šeko valdžia gailestauja, kad prezidento rinkimus Jungtinėse Valstijose laimėjo Trumanas prieš republikonų kandidatą Thomą Dewey. Čiang tautininkų valdžia tikėjosi gauti dar daugiau paramos iš Dewey'o, negu iš Trumano, karui prieš Činijos liaudiesius - komunistus.

ATŠAUKTAS "PROHIBICINIS" KANSASE

Topeka, Kansas. — Lapkr. 2 d. balsavimuose Kansas piliečiai nutarė atšaukti valstijinį "blaiivybės" įstatymą, kuris buvo bandomas vykdyti per 68 metus.

respondentas.

(Tarp didelio lobio ginklų, kurie teko komunistams Mukdene, Mandzurijoje, yra tankai, šarvuoti automobiliai, motorinės patrankos ir kt.)

Ketvirtadienio pranešimas iš Činijos teigė, kad komunistų mušami Čiang Kai-šeko tautininkai traukiasi iš šiaurinės ir vidurinės Činijos linkui Nankingo, tautininkų sostinės. Jie bandys Nankingą apginti nuo artėjančios komunistų armijos.

Liaudiesiečiai - komunistai apsupo tautininkus Kweisui mieste, Suiyuan provincijos sostinėje, ir Taiyuan mieste, Šansi provincijos sostinėje.

Lemiamo, kad suirs Čiang Kai-šeko ministrų kabinetas.

Amerikos generolo Cl. L. Chennault diriguojama, "civilė" Činijos lėktuvų linija oru gabena tautininkams amuniciją į mūšių frontus prieš komunistus.

Reikmenys Činijoje 300% Pabrango

Sanghai, Činija. — Per vieną mėnesį čia maistas ir kambariai pabrango 300 nuosimčių. Kuomet Čiang Kai-šeko valdžia išleido neva auksu užtikrintus naujus popierinius pinigus, jų vertė dar labiau nusmuko.

ISRINKTA 20 DEMOKRATŲ GUBERNATORIŲ

Washington. — Demokratų kandidatai į gubernatorių išrinkti Connecticut, Ill., Mass., Michigan, Ohio, Indianoj ir keturiolikoje kitų valstijų. Republikonai gavo tikta 12 gubernatorių vietų — New Hampshire, Wisconsin, Minnesota ir kt.

Republikonai prakišo demokratam gubernatorystės 8-se valstijose.

BENDRI RUMUNŲ-SOVIETŲ FABRIKAI

London. — Rumunijos atstovybė Anglijoje pranešė: Tapo sudarytos dvi bendros Sovietų ir rumunų kompanijos Rumunijoje. Tų kompanijų fabrikai gamins traktorius ir chemikalus; chemikalai daugiausia bus taikomi kaip trąšos rumunų žemdirbystei.

Graikijos Monarchistai Patenkinti Trumanu

Athenai, Graikija. — Pranešama, kad monarcho fašistiniai Graikijos valdovai pasitenkinę, kad Trumanas laimėjo prezidento rinkimus.

ORAS. — Niauku, šiltoka.

Suskambėjo -- Suaidėjo!

Jonas Kaškaitis

Suskambėjo — suaidėjo, rudens sezono pramogos Bruklino prasidėjo! Prasi-dėjo skambiai ir sklandžiai! Ir eis dabar paeiliui, — tik spėk sveikas dalyvaut ir džiaugtis mūsų meniniais pasiekimais.

Sezoną pradėjo Brukliniškis Aido Choras, — išpildė gyvą, įdomią koncertinę programą Kultūros Centre, (Liberty Auditorium, 110-St. ir Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.), 1948 m., spalio mėn. 10 d.

Ižengei į viršutinę, didžiąją svetainę — ir tuoj matai ką tai tokio nepaprasto. Viršum estrados didingai tyso paskersai plati, dailiškai nutapyta juosta: sveikina svečius su jubiliejum — Niujorko miesto krūvon susitelkimo 50 metų jubiliejum. Beje, ir pats šitas Aido choro koncertas taikliai sutvarkytas šiais su-kakčiais paminėti. Viršuj il-gas plakatas, o apačioj, po dešine, prie fortepijono — didelis apvalinas, auksu nutapytas plakatas su 50 metų pažymėjimu. Ir klaus-tis nereikia: taip ir žinai, kad čia mūsų tapytojo Roberto Feiferio artistiška pasidarbuota! Kaip gražu! Į tašką pataikyta!

Svetainė pilna žmonių: vos gali kur prisiglausti, pribuvėšiai, jei nepaskubė-jai anksčiau pribūti...

Štai ir pradžia. Koncer-tas kaip ir istorinis, daino-mis iliustravo 50 metų eigą ir mūsų lietuviškos koloni-jos meninę nuotaiką ir pa-žangą. Energinga Levutė Mizarienė prie garsiakalbio, ryškiai ir sklandžiai darė įvadus į kiekvieną programos dalį. Kokios ir kada buvo dainos dainuojamos, ką jos reiškė mūsų pribuvėšiams į tolimą, sve-timą šalį, už marių-jūrų, už vandenyno. Kaip kūrėsi čia-nai mūsų naujokynas, kiek vargų turėjo perkėti pir-moji karta. Kaip ji stengė-si dorai išauklėti antrąją

kartą, o antroji — trečią-ją...

Šitą istorinę peržvalgą, kas kelios minutės pavaiz-duotą dainomis, Mizarienė atliko, kaip negalima ge-riau: prasmingai, perjau-s-tai, spalvingai, su gera in-tonacija ir gražia lietuviš-ka kalba ir tarpe.

Sėdžiu ir mąstau. Gabi ir gerutė ta mūsų Levutė, "Amerikonkutė," neturėju-si kažkokių patogybių iš pat mažens, o išaugo ir subren-do, kaip sąmoninga visuo-menininkė, choristė, meni-ninkė. Ir plunksną gražiai suvaldo ir prakalbą pasako taiklią. Per šį koncertą Ie-vutės visur pilna: ji — vi-sas "pramatorius" prie gar-siakalbio, ji skelbimus pra-neša ir — tuoj šmukšt į aidiečių gretas ir dainuoja su visais kartu...

Pati koncertinė programa buvo įvairiai ir įmantriai sutvarkyta. Bent trimi iš-stojimais dainavo pilnas Aido choras — ir vis bent po trejetą dainų. Dainavo bent kelios choro grupės: mergi-nų grupė, moterų grupė, vyrų grupė, taipgi aidiečiai duetistai ir duetistės. Gra-žiai programą pajavairino svečiai solistai: Robertas (Bob) Žukauskas iš Niuvarkišio Sietyno, pianu ly-dimas žvitriosios Mildutės Jonušonytės (Mildred Sten-sler) iš to pačio Sietyno; švelniabalsė solistė Doloro-za (Dolores) Petronytė, sa-vo gabiosios mokytojos L. B. Salinytės-Sukackienės pia-nu lydima, ir mūsų suga-bioji visur esanti Lelija Ka-valiauskaitė. Lelija ir cho-rui padėjo dainuoti su sa-vo brandžiu, išlavintu kon-tralto balsu ir, dar įstabiau, padarė tokį malonų siurpri-zą: ryškiai, sklandžiai pa-deklamavo bent tris mūsų didžiosios poetės Salomėjos Nėries eilėraščius. Dekla-macijos pas mus buvo išėję iš mados. Labai gaila! Bū-tinai ir būtinai reikia gražint deklamavimą! Tai taip jaukia pajavairina bet ko-kią programą. Net ir sau-

soms politinėms prakal-boms deklamacijos suteikia pilnumo ir savigo apvalu-mo. Jei kuris eilėraštis ne-siduoda mintinai išmolti, tai galima perskaityti — su pojūčiu, su prasme, su balso lankstumu.

Bendras išpūdis susida-rė ramus, patenkintas, draugiškai šiltas.

Po trumpo, taiklaus Mi-zarienės įvado, Brukliniškis Aido choras, mitriai veda-mas energingojo Jurgio Kazakevičiaus, p r a d ė j o programą. Išpildė J. V. ir Lietuvos himnus. Ir tuoj įkandin atskleidė pirmąjį mūsų muzikinės praeities lapą. Perjauantai, ilgėsingai užtraukė seną Lietuvos dai-ną: "Sudiev, Lietuva, — man linksma buvo gyvent tavo šalėlyje" (Miko Pet-rausko). Jos melodija, tę-siamai gaudri ir liūdna, jos nuoširdūs žodžiai ir są-vokos nuaidėjo klausovų širdyse ir daug kam suvir-bino sąjūdžių stygas. Ne vieno apsilbausę akys smarkiau sumirksėjo, besi-stengdamos užsilepti ir nu-stelbti užplūdusią ašarą. Ne vienas giliai atsidūksė-jo, mintimis nuskrūdes į Anykščius, į Utėnus (Ute-ną), į gimtąjį kaimelį... Skardūs katučių plojimai...

To paties Miko Petrausko antra ir trečia daina: "Ant kalno karklai siūbavo" ir "Is tolmos šalies." Daug kieno dažnai girdėtos, daž-nai dainuotos dar anoj "ša-lėlyje," kurią tik prisiminus, tuoj tau kniškeli pašir-džiais...

Šitos trys dainos savai-mingai pavaizdavo pirmųjų kelių mūsų apsiglostymo me-tų nuotaiką lietuvių naujo-kynuose. Kitokia tada buvo aplinka, kitokios gyvenimo sąlygos, kitokis buvo ir Niujorkas ir jo garsioji Baurė — "Niujorko praga-ras"...

Anų metų šio miesto mo-tyvus žydriai pavaizdavo mūsų skardžialbalsiai aidie-čiai jaunuoliai: Antanas Nāvikas ir Vytautas Žilinskas. Smarkiai sudrožė ang-liškai "Sidewalks of New York" ir "The Bowery" —

gyvais, komiškais mostais ir

veido žaisena akcentuoda-mi ir paryškindami dainų prašmatnesnes vietas. Pui-kūs vaikunukai! Didžiutis ir gėrėtis jais galima. Dė-kui ir jiems ir jų tėveliams, kad taip gražiai juos išauk-lejo!

Nuo pat pradžios pianu visiems ištikimai akompa-navo virkrioji Silvija Pu-žauskaitė.

Ant pastolio pasirodo mūsų mėgiamosios harmo-ningos duetistės — abi žvi-trutės, statulingos meninin-kės — Anelytė Juškaitė, Ventienė ir Elenutė Feife-rienė. Fortepijoną valdin-gai užėmė gražiai išsišako-jęs dinamiškas artistas Ro-bertas Feiferis. Buvo ko pasi-žiūrėti ir buvo ko pasi-klausyti! Švelniai, jautriai ir maloniai padainavo dvi Stasio Šimkaus sutartines: "Kur tas šaltinėlis" ir "Ka-da noriu, verkiu." Irgi anų vargingų laikų motyvai — svajingai nuteikė klauso-vus. Ne vienas prisiminė savo jaunus dieneles gim-tajam kaimely. Ne vienas atsiduso, prisiminęs. Tai jau tokia magnetiška dai-nos jėga. Ji tave sužavi ir nusineša vaizduotės spar-nais į tolumus užjaunius...

Šešetas rinkinių jaunuo-lėlių sudarė Aido choro merginų grupė. Su armoni-ka taikliai joms pritarė mieloji Florutė Kazakevi-čiūtė, — tai chorvedžio se-sutė. Grakštusis sekstetas gyvai angliškai išvadžiojo "In my merry oldsmobile" ir "Streets of New York." Lengvutės, nerūpestingos nuotaikos dainelės.

Svečias dainininkas iš nuivarkišio Sietyno — Robertas Žukauskas, bran-džiu boso balsu rimtai iš-pildė dvi rimtas dainas: "I want what I want" ir gar-siąją "Old man river." Nors ir turėdamas slogą, dainininkas sugebėjo pasi-rodyti vertingai. Su pianu jam padėjo daugiariopai gabi ir veikli Mildutė Jonu-šonytė — Niu Džiorzės pa-sididžiavimas ir pažiba.

Vėl Aido grupė, kita — moterų grupė. Prie fortepi-jono Pranutė Mažilytė, ve-da Kazakevičius. Grupė ne-

maža ir daili pasižiūrėt. Ir pasirodė dailiai bent su trimis dainomis: "Geismai ir svajonės" ir "Vakarais" — abi Miko Petrausko, ir "Naktis svajonėms papuošta" A. Vanagaičio.

Po trumputės pertraukos vėl išsirikiuoja visas Aido choras, veda Kazakevičius, akompanuoja Pužauskaitė. Šiuo atveju Aidas sudrožė vėl bent tris dainas: "Jau-nimo giesmė" J. Naujalio, "Sveiki, broliai dainininkai" ir "Broliai, į eiles su-stokim". Sudrožė vertingai, pagyodžiamai, kaip ir iš-puola Aidui.

Vėl duetas. Šiuokart vy-rų — mūsų tvirtabalsių, igudusių trubadurų, ką mėgsta dainas už viską la-biau — ir dainuoja, kada tik suranda sau progą, pil-nai ir apvaliai. Tenoras Alekas Velička ir baritonas Petras Grabauskas — abu riesti vyrų ir riesti daini-ninkai. Juos palydi su pia-nu Pužauskaitė. Skardžiai ir sklandžiai išpildė dvi Mi-ko Petrausko sutartines: "Ilgu, ilgu man ant svieto" ir "Jau atėjo rudenelis." Ši-tas duetas visuomet gražiai atsirekomenduoja. Bravo, kavalieriai!

Mūsų mėgiamoji jaunutė solistė, Doloroza Petronytė, tyru, maloni, švelniai išla-vintu soprano balsu, puik-čiai patiekė dvi jautrias, il-gėsingas dainas: "Tykiai, tykiai Nemunėlis teka" — Miko Petrausko ir "Kur ba-kūžė samanota" — Stasio Šimkaus. Pianu ją lydėjo jos talentingoji mokytoja Šalinytė - Sukackienė.

Dvi senos, senos, daug dainuotos ir dažnai girdė-tos dainos! Ir visuomet jos tvirtai, valdingai užvaldo klausovus ir giliai svajin-giai juos nuteikia, ypač kai jas dainuoja artistė, dai-nuoja ir balsu, ir protu, ir siela. Saldžiai, pagaunamai dainavo Petronytė!

Dar viena Aido grupė — vyrų grupė. Šaunūs bernu-želiai, balti dobilėliai. Juos veda Kazakevičius, pianu pritaria Pranutė Mažilytė. Driokstelėjo, siūbtelėjo, šal-bieriškai drąsiai ir nenu-ramdomai sudrožė garsiąją kareivių dainą "Kareivė-liai." Pijaus Bukšnaičio su-lietuvinatą. Ir tuoj pridur-mui užtraukė ir kitą niršu-lingą dainą, Miko Petraus-ko "Razbaininkų dainą" iš Žemkalnio dromos "Blinda, pasaulio lygintojas arba žem-aičių razbaininkas." At-kakliai ir iššaukiamai aidė-jo aidai.

O dabar — kokia jauki, maloni staigmena! Dekla-macijos! Deklamacijos, ku-rių reikia daugiau ir daž-niau, bet kur ir bet kada! Mintinai išvadžiot arba skaityte skaityt, prasmin-gai, perjauantai. Taip ir pa-darė lankščioji Lelija Ka-valiauskaitė, pati anų me-tų "Ateities žiedo" auginti-nė, mano mielojo (Lietuvo-jė) kaimyno Vincuko Pauk-ščio gražiai lietuviškai iš-mokslinta. Baltoji Lelija skaitytinai padeklamavo bent tris nemirštamios Salomėjos Nėries eilėraš-čius: "Gyvenimo giesmė," "Grįšiu" ir "Kur Baltijos banguoja jūros." Deklama-vio išmoningai, prasmingai. Dėkui jai už tai! Tegul ta-tai padrašina Leliją ir ki-tus dažniau pasirodyti su deklamacijomis.

Na, ir apatinį koncertui dugną padėjo visus pilnas Aido choras. Mosikuoja, komanduoja Kazakevičius, s k a m b i n a Pužauskaitė.

Dėl sužeidimų kare apakintas veteranas Simon Gir-bush atėjo į teismabutį su savo vadu šunimi Rusty, dėl kurio veteranas negalėjo iesti į restoraną New Yorke. Užpakalyje jo sėdintis veteranas turėjęs panašų prietikį. Jie ejo teisman reikalauti patikrinti įstatymą, kuris įsako leisti neregus su jų šunimis. Byla pasibaigė restoranto vedėjų atsiprašymu veteranų ir pažadė-jimu ateityje netrukdyti einančių valgyklon.

Kaip pat pradžioj, taip ir do pabaigoj. "Alfa ir Omega." Tris sutartines publikai at-siminti padovanojo Aidas: Prano Balevičiaus "Dainelę pinsiu," dar Leono Eremi-no laikų "Sugrįžk" ir A. Archangelskio "Vakarinė daina."

Įtikinamai, nuotaikingai nauaidėjo paskutiniai pra-tesiami Aido aidai... Pas-kutiniai šiam kartui. Bet paguoda: Aidas dar nekar-tis mums skambiai aidės! Tik būkime jo koncertuose — ir padėkime puoselėti lietuvių meną!

Tai šitoks buvo pirmuti-nis rudeninis Bruklino koncertas — Aido koncer-tas. Na, o tuoj sekama sek-madienį, toj pačioj lietuvių auditorioj, viešai pasirodė Brukliniškė Lietuvių Kal-bos Mokyklėlė. Igudusių ir nuoširdžių mokytojų Juo-za Byrono ir Elenutės Bručas vadovybėje, jaunučiukai bent kelintos kartos lietu-viukai, mūsų atžalos ir pa-liaui, — ateities žiedai — šauniai pademonstravo, ką jie sugebėjo pasiekti per ke-liolikos šeštadienių valan-dų.

Škart lietuvių auditorija irgi atitinkamai papuošta: viršum estrados vaizdingai tyso artistiška išpildytas plakatas: "Išlaikykime mū-sų protėvių kalbą!" Tai mūsų dailininko Roberto Feiferio prisidėjimas prie mokyklėlės gyvavimo.

Pramogai įvadą padarė LKM vedėjas ir mokytojas Juozas Byronas. Mokyklė-lės vardu sveikino publiką, dėkojo už atsilankymą ir gražiai kvietė siusti savo vaikus Lietuvių Kalbos Mo-kyklėlėn.

Programai vesti išeina visur taip labai patogi Le-lija Kavaliauskaitė. Ji pa-kviečia svečius artistus pa-giedot J. V. himną. Doloro-za Petronytė, Suzanā Kazo-čiūtė ir Albertas Vasiliaus-kas, pianu lydimi mūsų šauniosios muzikės Bronės Šalinytės - Sukackienės pa-darė tą meninę įžangą. Ir tuoj paskui sėdo prie forte-pijono igudęs jo valdovas Pranas Balevičius. Paskam-bino Lietuvos himną ir po-ragį savo sukompanuotų kompozicijų.

Balevičius mikliai suval-do pianą ir rodo gražaus originalumą. Jis velija sau pasirinkti medžiagos iš liaudies dainų lobyno. Jis jas supina, sulygina į są-skambių harmoniją, artimą ir mielą lietuvių širdžiai. Tatai yra tikras ir tiesus kiekvienam kompozitoriui kelias.

Visi gyvai sužiuro, kai ant pastolio pasirodė jau-nučiai šokėjai, bent ketu-riuos jų poros. Jų šokiams taktą su armonika išvadžio-jo Florutė Kazakevičiūtė. Komiška ir kutnu buvo st-bėf, kaip vikriai suklinėjo si jaunučiukai kavalieriai su paaugensėmis mergytė-mis. Trepsėjo, ratu suko suk-tinį, tai visi kartu, tai poro-mis. Jau gerokai pralam-dyti liaudiški šokių. Tai nuopelnas mokytojos Elenu-tės Bručas. Labai gražiai dėkui!

Už kulisų tuo tarpu pa-sirengę stūksėjo. daininin-kai. Pagal dienotvarkę se-kama ant programos — Doloroza Petronytė. Patva-ri, energinga jaunuolėlė lakstutė! Vakar vakarą, su keliais nuivarkiškais Sie-tyniečiais, dainavo net Fi-ladelfijoj, namo grįžo šryt: gal tik valandą kitą gavo numigt, o štai ir ji čia. Maniau, kad nuovargis ir poilsio stoka gal neigiamai paveiktų jos gražų, skambų balsą. Bet ne. Balsas jai skambėjo, kaip ir visuomet, maloniai ir grynai, kaip si-dabrinis varpelis. Tai reta gamtos dovana.

Fortepijonu jai pritarė jos talentingoji mokytoja B. Salinytė - Sukackienė. Petronytė davė paeiliui bent tris rinkines dainas. "Lopšinė," "Kilk, saulute," ir vieną įmantrią anglišką.

Dr. J. J. Kaškiaučius pa-brežė lietuvių kalbos mo-kyklėlių didžiulę svarbą. Ragino didinti mokyklė-lę, siusti savo vaikus, skiepyti jiems kalbos, dainų ir meno pradus. Reikia lietuviškų mokyklėlių netik Čikagai, Bruklinui, Detroitui, bet reikia jų ir visoms lietuvių kolonijoms. Kitai nebus kam skaityt lietuviškų laik-raščių, nebus kam palaikyt lietuvišką dainą ir kultūrą.

(Daugiau bus)

L. M. S. Presents--

SPOTLIGHT REVUE and DANCE

VIOLET ČYPAS

Sekmadienį,

Lapkr. 7 Nov.-- 4:30 p. m.

LIBERTY AUDITORIUM

110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

PROGRAMA:

1st Act:
LYROS CHORAS — Novel Musical Revue
2nd Act:
VIOLET ČYPAS— Soprano solistė
VIOLET ČYPAS & FRANCES MAŽILIS
— Duetas

VITO DVAREČKAS — Smuiklos solo
FRANK BALWOOD — Piano
SIETYNO YOUTH ENSEMBLE — vad.
W. Žukas

Tai pirmas naujos mados parengimas, kurį Meno Sąjunga duos publikai per didesnius miestus rytinėse valstijose. Programą išpildys mūsų jaunos jėgos. Prašom paremt ir pasidžiaugt mūsų menų spē-kom. Šokiama smagiai gros George Kazakevich Orchestra. Įžanga \$1.50. Vien šokiama 60c.

Draugiškai kviečia Lietuvių Meno Sąjungos 3 Aps.

DIENOS ir NAKTYS

10-1-48

APYSAKA

—30—

(Tasa)

— Pašaukite iš kuopų visus, ką tik galima pašaukti, — įsakė Babčenko, — aš pats juos vesiu į ataką.

— Kiek žmonių? — paklausė Saburovas.

— Kiek tik yra.

— Daugiau kaip keturiasdešimt nebūs, — pasakė Saburovas.

— Kiek tik yra, aš jau pasakiau, — pakartojo Babčenko.

Saburovas paliepė pašaukti žmones ir atitepti arciaju minosvaizdžius, — vis dėl to jie galėjo bent kiek padėti. Kaip bebūvo Babčenko atkaklus, jis suprato, kad toji ataka buvo nesėkminga dėl jo kaltės ir kad sekanti ataka taip pat vargu bus sėkminga. Bet jis laikė būtinu pats bandyti padaryti tai, ko nesugebėjo padaryti jo pavaldiniai, — įrodyti, kad jis siekė įmanomo.

Kol tempė minosvaizdžius ir rinkosi žmonės, kol davė paskutinius įsakymus prieš ataką, Babčenko grįžo prie sienos nuolaužos, iš kur jis sekė pirmąją ataką, ir ėmė atidžiai apžiūrinėti prieš akis esančią kiemo dalį. Saburovas tylėdamas stovėjo greta jo. Už kokių keturiasdešimt žingsnių sprogto sunkioji vokiečių mina.

— Pastebėjo, — pasakė Saburovas. — Ekim iš čia, drauge papulkininke.

Babčenko nejudėjo. Antroji mina sprogo kitame šone, taip pat netoliau kaip keturiasdešimt žingsnių.

— Eikim iš čia, drauge papulkininke. Pastebėjo, — pakartojo Saburovas.

Babčenko tebestovėjo. Tai buvo išsukimas. Jis norėjo parodyti, kad jis iš savęs reikalauja tokio pat pasirengimo mirti, kokio reikalavo iš kitų, siųsdamas juos į ataką.

— Eime, — beveik riktelėjo Saburovas trečią kartą, kai dar viena mina sprogo visai arti.

Babčenko tylomis atsigrįžo į jį, pažūrėjo jam į akis ir tvirtais, nedrebanciais pirštais paėmęs iš tabakinės žiupsnelį tabokos, susisuko siktine.

Dabar kita mina sprogo tiesiog priešais sieną. Ties jų galvomis prašvilpė keletas skeveldrų, pasipylė dulkės. Saburovas pastebėjo, kaip Babčenko krūptelėjo, ir šitas įgimtas žmogui judesys privertė Saburovą savo rėžtu pasakyti paprastus žmoniškų žodžius:

— Filipai Filipovičau, — pasakė jis Babčenko, — eime iš čia, a?

Babčenko tylėjo. Paskui, atsiminęs, kad siktinė jau susukta, išsitraukė iš kišenės žiebtuvėlį, šelėta kartų brūkštelėjo, žiebtė jį, atsiskuko priešais vėją ir žemai pasilenkė, kad pridegtų.

Gal būt, jei jis nebūtų pasisukęs, jo nebūtų užmušę, bet jis pasisuko, ir už penkių žingsnių sprogusios minos skeveldra pataikė jam į galvą. Jis tylėdamas krito prie Saburovo kojų, jo kūnas krūptelėjo ir tuoj pat nustojo judėjęs. Saburovas pritūpė šalia jo, pasuko jo sužalotą kruviną galvą ir pagalvojo, kad tas ir turėjo taip įvykti. Jis pridėjo ausį prie Babčenko krūtinės: širdis nebeplakė.

— Užmuštas.

Saburovas atsigrėžė į Petiā, gulėjusį per penkis žingsnius už sienelės:

— Petia, pagelbėk.

Petia atšliaužė. Jie paėmė Babčenko už pečių ir už kojų ir susilenkę greit nušė jį prie blindažo.

— Minosvaizdžius atiteptėm, — pasakė Saburovui atbėgęs leitenantas. — Įsakysite pradėti ugnį?

— Ne, — pasakė Saburovas. — Tučtuojau tempkite juos atgal.

Jis pasiūkė Maslenikovą ir įsakė jam atsaukti visus pasiruošimus atakai ir gražinti žmones į savo vietas. Paskui, nusileidęs į blindažą, paskambino į pulką. Prie telefono priėjo komisaras. Saburovas pranešė, kad Babčenko užmuštas, pranešė, kokiomis aplinkybėmis, ir pasakė, kad jo kūną į pulką pristatys vėliau, kai suteims.

Jis paliepė suteikti pagalbą sužeistiesiems ir pasirengti naktinei sandėlio atakai.

Vokiečiai kol kas nieko nedarė. Savo įprastu nujautimu Saburovas spėjo, kad šiandien iš jų pusės viskas baigta ir iki

kito ryto nėra ko laukti pakartotinių atakų. Jis telefonu pakalbėjo su kuopomis ir atsigulė, įsakęs pažadinti jį penktą, prieš temstant.

XIII

Jį prižadino ne triukšmas, bet jį jį jsmigęs žvilgsnis. Priešais jį stovėjo Ania. Ji žiūrėjo į jį savo didelėmis, ramiomis, vaikiškomis akimis. Jis pasikėlė ir tylėdamas atsisėdo, taip pat atidžiai žiūrėdamas į ją.

— Aš jūsų pasiuntinį prašiau jus pažadinti, — pasakė Ania, — o jūs nenorėjote. O aš čia jau seniai. Aš jau turėjau išeiti. O labai norėjau jus pamatyti. — Ji ištiesė Saburovui ranką. — Sveiki.

— Sėskitės, — pasakė Saburovas, pasislinkdamas ant lovos.

Ania atsisėdo.

— Kaip matau, jūs visiškai pasitaisėte?

— Taip, visiškai, — pasakė Ania. — Aš juk buvau lengvai sužeista. Tik daug kraujo netekau. Jūs žinote, — skubiai, neleidusi jam nieko pasakyti, pridūrė ji, — aš sutikau mamą. Mudvi dabar kartu.

— Kartu?

— Na, ne visai kartu. Ji ten pat kaime, gyvena ten pat, kur mūsų mesdambatas, aš pas ją nakvoju. Tai yra ne nakvoju, o rytais miegu, kai grįžtu nuo kelto.

— Ar seniai ėmėte vėl čia važinėti?

— Pas jus pirmą kartą, o bendrai ketvirtą dieną. Aš mamai apie jus pasakojau.

— Ką gi jūs pasakojote?

— Visą, ką žinau.

— O ką gi jūs apie mane žinote?

— Labai daug.

— Na, o vis dėlto?

— Daug, daug, beveik viską.

— Visą?

— Aš net žinau, kiek jums metų. Jūs tada sakėte teisybę. Jums dvidešimt devyneri metai. Man jūsų pasiuntinys pasakė.

— Šit, aš jį patraukiau atsakomybėn už karinės paslapties paskelbimą, — pa juokavo Saburovas. — Ką gi jis jums daugiau pasakėjo?

— Pasakėjo, kad jūsų šiandien vos neužmušė.

— Ką dar?

— Dar? Daugiau nieko. Neturėjau laiko klausinėti. Mes ką tik sunėšėme sužeistuosius į vieną vietą. Jūs turite daug sužeistųjų?

— Taip, daug, — apsiniaukdamas pasakė Saburovas.

— Daug. Vadinasi, neturėjote laiko, a? O jei būtumėte turėjusi laiko, būtumėte dar klausinėjusi?

— Taip, būtinai.

— Na, tada klausinėkite mane patį. Jis pažūrėjo į laikrodį. — Laiko aš turis.

— Jūs geriau miegokite. Aš jus prižadinau.

— Kodėl prižadinate, aš pats atsibudau.

— Ne, tai aš jus prižadinau. Aš į jus tiek ilgai žiūrėjau, kad jūs atsibudote. Tyčia. Aš norėjau, kad jūs atsibustumėte.

— Vadinasi, jūsų žvilgsnis turi magnetinės jėgos, — pasakė Saburovas jausdamas, kad kalbā visai ne tai, ką norėtų, ir kitokiu tonu pridūrė: — Aš labai džiaugiuosi jus matydamas.

— Aš irgi, — pasakė Ania ir pažūrėjo jam į akis.

Jis suprato, kad aną netikėtą pabūvimą naktį, kai ji gulėjo neštuvuose, ji tebeatsimena ir bendrai viską atsimena, ir kad visa tai, kas tarp jų įvyko, nors ir nedaug buvo įvykę, iš tikrųjų, labai svarbu. Tai jis pajuto dabar, kai pažvelgė į ją.

— Aš čia visiškai nusilakščiau, — pasakė jis. — Aš net retai beprisimindavau jus, taip čia viskas buvo...

— Aš žinau... — pertraukė Ania. — Mūsų mesdambate keletą kartų buvo jūsų kovotojų. Aš juos klausinėdavau, kaip čia pas jus.

Ania pirštais pešiojo palaidinės kraštelį. Saburovas suprato, kad tai ne dėl sutrikimo, o dėl to, kad ji norėjo pasakyti kažką svarbaus ir ieškojo žodžių.

(Bus daugiau)

HARTFORD, CONN.

Apie Stasį Makavečką

Jau prabėgo netoli du mėnesiai laiko, kai palaidojom mūsų gerą draugą Stasį Makavečką. Aš vis tēmijau šiame laikraštyje, ką rašys apie velionio gyvenimą ir jo veikimą jo seni pažįstami iš vietinių pažangiųjų lietuviškų draugysčių veikėjai. Bet to nesulaukdamas pats nutariau parašyti bent kelis pripuolamus žodelius.

Vėlai vakare, rugsėjo 11 d. draugai F. Repšys, N. Evans ir S. Barzdelis, sugrįžę iš liogoninės, pranešė tą liūdną naujieną, kad Stasys Makavečkas jau išsiskyrė iš gyvųjų tarpo ant visados.

Nekurie draugai lankytojai anksčiau žinojo, kad Stasys negalės išgyti iš tosios ligos. Bet to fakto jam niekas nepasakė. Stasys mirė nuo tos biaurios vežio ligos, nuo kurios tūkstančiai nelaiku turi žūti.

Kas galima parašyti apie Stasį Makavečką ir jo veikimą lietuviškose draugijose. Visų pirma, velionis Stasys buvo didelis dainos ir viso lietuviško meno mėgėjas ir toje sakoje yra daug veikes per su virš 20 metų. Jis buvo vienas iš tų pirmųjų pionierių, kurie sutvėrė laisvės Chorą Hartforde, kuris dar ir šiandien gerai gyvuoja ir drąsiai neša iškėles aukštai lietuvių meno ir kultūros vėliavą. Kiekviename vaidinime, kuriuos Laisvės Choras yra pastatęs scenoje, velionis Stasys Makavečkas aktyviai dalyvavo.

Pilnai suprasdamas, kaip yra svarbu palaikyti lietuvių tarpotikią meno draugystę, kaip kad Laisvės Choras, velionis išbuvo choro organizatorium virš 15 metų. Ir tuomi užsitarnavo sau titulą kaipo didelis choro prijototas ir budavotojas. Jo didžiausias rūpestis būdavo, tai gauti ir palaikyti jaunimą prie choro ir prižiūrėti, kad choras nenukryptų iš progresyviškos darbininkiškos vagos.

Buvo tokių laikų, kuomet buvo daroma dideli pasimojimai iš tautininkų pusės, kad sugriauti Laisvės Chorą arba nors gerai jį apšlubinti. Tautininkai tvėrė savo chorus ir viliojo pas save Laisvės Choro narius. Bet tas skymas jiems nepavyko. Jų chorai trumpai pagyvenę "pakratė kokas." O Stasio Makavečko choras (kaip kad daug žmonių mėgdavo išsitariti) išgyveno tas visas kovas ir šiandieną tebe gyvuoja ir linksmina lietuvišką publiką su lietuviškomis dainomis ir vaidinimais.

Už tai didelė garbė priklauso velioniai Stasiui Makaveč-

kui ir dar dėl kai kurių kitų esančių gyvų draugų ir draugių.

Be to, velionis Stasys yra daug dirbęs ir prie kitų draugysčių. Yra daug veikes prie Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubu, kuomet buvo perkamas namas ir vėliau. Velionis Stasys yra labai daug dirbęs ant lietuvių sąryšio parko East Hartforde dėl visų lietuvių labo. Per praėjusį karą Stasys darbavosi ir prie Raudonojo Kryžiaus lietuvių skryžiaus liet. parapijos name. Per karo laiką buvo išsiuntinėta daug dovanų lietuviams kariams, buvusiems užsienyje karo lauke.

Karui pasibaigus tas R. K. skrysius buvo likviduoti. Skrysius izde dar buvo likę keli desėtkai dolerių. Velionis Stasys ir kiti atstovai reikalavo, kad tie pinigai būtų priduoti Raudonam Kryžiui, bet didžiulias parapijonių nutarė sušėlpti parapijos kunigą ir pinigai buvo padalinti per pusę kunigui ir pabėgusių fondui.

Stasys yra gražiai pasidarbavęs ir prie Lietuvių Sūnų ir Dukterų Draugystės. Daug dirbo ir Lietuvių Darbininkų Susivienijimo vietinėj kuopoj. Buvo kuopos protokolo raštininkas. Jam mirus jaučiamas trūkumas bent keliose vietose.

Velionis buvo pašarvotas pas Laraia ir Sagarino šermentų koplyčioj ant Washington St. Jo grabą puošė daug gyvų gėlių vainikų. Rugsėjo 14 d. įvyko didelės laidotuvės. Netikėtai gražus būrys žmonių suvažiavo palydėti velionio į jo paskutinę kelionę. Buvo virš 20 automobilių pilni žmonių. Prieš išlydint j kapus trumpai, bet gražiai pakalbėjo Ona Giraitienė, o ant kapų kalbėjo šių žodžių rašytojas.

Palaidotas Rose Hill Memorial parke, šale velionio Kazio Vilko, kuris yra miręs jau virš dviejų metų. Visi palydovai buvo pakviesti vykti į Laisvės Choro salę, kur velionio Stasio brolis J. F. Makavečkas suteikė visiems užkasti ir išsigerinti. Stasys mirė palyginamai dar nesenas, sulaukęs apie 54 metų amžiaus. Į šią šalį atvyko pačioje savo jaunystėje 1906 metais. Pagyvenęs kelis metus Thompsonville, Conn. Paskiaus atvyko ir apsigyveno Hartforde, kur ir užbaigė savo gyvenimo dienas.

Velionis gimė ir augo Lietuvoje Mažunių kaime, Butrimonių valsė., Alytaus apskr. Per daugelį metų velionis Stasys buvo susipratęs progresyvis vy-

ras. Visuomet skaitė ir rėmė darbininkišką spaudą ir kitus darbo klesos reikalus. Šermentis ir laidotuvės buvo laisvos nuo religinių ceremonijų.

Velionis Stasys buvo nevedęs, tai šeimynos neturėjo, paliko tik vieną vyresnį brolių J. F. Makavečką iš Thompsonville. Velionio brolis yra tautininkas ir religinis žmogus, bet savo brolio šermentis ir laidotuvės turėjo laisvas. Tai pagirtinas pasielgimas iš brolio pusės.

Lai tau, drauge Stasy, būna minkšta amžinai gulėti Rožių Kalno kapinėse! Mes gyvi likę dirbsime žmonijai naudingą darbą ir eisime progreso keliu. Vienas iš choristų W. B.

pusseserę Cleveland, Ohio, ir pusbrolių Detroit, Mich. O Lietuvoje—brolių ir seserį.

Antanas buvo laisvos minties, daug pasidarbavęs Grand Rapids jeisteiti laisvas kapinės. Priklausė prie Lietuvos Sūnų ir Dukterų Draugijos, Liet. Darbin. Susivienijimo ir Lietuvių Literatūros Draugijos. Ir daug darbo įdėjo prie jų. Jis buvo nuosirdus ir gero velijantis visiems.

Gražiai, laisvai tapo palaidota 1945 metų lapkričio 4 d., Grand Rapids Lietuvių Laisvosės Kapinėse.

Prisiminę jo darbštumą, nuosirdumą—liūdimė mes netekę ištikimo darbo klasės sūnaus. Brolis ir Gimines.

Grand Rapids, Mich

Šių metų lapkričio 1 dieną suėjo treji metai, kai neteko Antano Senkaus. Mirė dar nesenas būdamas, apie pusės amžiaus. Gimė Lietu-

ANTANAS SENKUS

voje, Suvalkų rėdyboje, Vilkaviškio apskrityj, Paežerių valsėuij, Užubalių kaime. Amerikoje išgyveno 36 metus.

Paliko brolių Juozą Grand Rapids, Mich., pusbrolių ir

SKELBKITES LAISVĖJE

J. J. Kaskiaučius, M. D.
530 Summer Avenue,
Newark 4, N. J.
HUmboldt 2-7964

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalavimai esant ir padidinti tokiu dydžiu, kokio pageidaujama. Taisog atmalnavo įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St., Brooklyn
Kampus Broadway ir Stone Ave., prie Chauncy St., Broadway Line.
Tel. GLEmore 5-6181

NUPIGINTAS PARDAVIMAS

Aukštos Rūšies Džiulerių Sandėlio
Susidedant iš Daimantų, Platinių, Auksinių Daiktų, Gold Mountings, Daimantinių Vedybinių Žiedų, Moteriškų ir Vyriskų Auksinių Žiedų, Ir Auksinių Daiktų Visokių Rūšių.

Dailių Moteriškų ir Vyriskų Laikrodžių Didelis Pasirinkimas

Aukso ir Sterlingo Sidabro Ir Paausuočių Džiulerių. Taipgi Costume Džiulerių Sulyg Vėliausios Dienos

Didelis Pasirinkimas Religijinių Daiktų.

PIRKITE DABAR IR TAUPYKITE PINIGUS

Rankpinigiai Palaikys Bile Daiktą Iki Jums Jo Reikės

ROBERT LIPTON

701 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Telefonas STagg 2-2173

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius

Liūdesio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermentinė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

Su parišta ranka, automobilistų unijos viršininkas Walter Reuther atėjo Detroito teisman liūdyti, kaip buvo pasikesinta ant jo gyvybės praėjusį pavasarį. Jo pašovėju įkaltintas Carl Bolton, buvęs Fordo lokalo 400-nio vice prezidentas kriminalistas. Komercinė spauda, kuri go to užpuolimo jūras "ašaru" išbliovė ant komunistų, būk jie tai padarę, dabar tarsi vandens prisisėmę burnon, tyli, jog Carl Bolton buvo Reutherio uolus rėmėjas, tik pastaruoju laikų jiedu už ką nors susipyko. Pirmiau jiedu abu lygiai atakavo komunistus "raudonuosius."

KULTŪROS ŽIDINIAI LIETUVOS KAIME

KAUNAS. — Su dideliu džiaugsmu sutiko Kauno apskrities Lapių valsčiaus klubų - skaityklų ir bibliotekų darbuotojai žinia, kad pagal LTSR Ministrų Tarybos nutarimą respublikoje prasidėjo švietimo - kultūros įstaigų saviveiklos apžiūra. Tarp valsčiaus klubų - skaityklų ir bibliotekų prasidėjo socialinės lenktynės už geresnį masinio-kultūrinio darbo pravedimą gyventojų tarpe. Darbo planas numato naujas ir įdomias priemones.

Tarybų valdžios metais Lapių valsčiuje išaugo didelis kultūrinis įstaigų tinklas, o paskutiniuoju metu jų darbas žymiai pagerėjo. Mūsų valsčiaus biblioteka turi dabar 2000 knygų, ją lanko daugiau kaip 150 nuolatinių skaitytojų. Ruozų, Radikių, Daraseikių, Didžiųjų Lapių ir kitose apylinkėse prie klubų - skaityklų organizuotos bibliotekėlės su 300-400 knygų. Be to organizuota keletas kilnojamoji bibliotekėlių, kurios 2-3 syk į mėnesį aplanko apylinkes ir keičia knygas. Stengiamiesi skaitytojams išskiepyti meilę knygai ir

juos sudominti, mes kas vakarą surengiamis grožinės literatūros (novelių ir apsakų) skaitymą balsu. Organizuojame vakarus, per kuriuos aptariame perskaitytus veikalus. Su kiekvienu skaitytoju ne mažiau kaip 2 syk per mėnesį yra pravedami individualūs pasikalbėjimai. Bibliotekose yra vitrinos, kuriose išstatomos naujos knygos. Reguliariai atnaujinami stendai tokiomis temomis kaip "Tarybų Sąjunga", "Tarybų Lietuva", "kollektivinių laukų stachanovininkai" ir "gyvenimas už rubežius."

Džiugu, kad paskutiniuoju metu bibliotekos skaitytojų tarpe daug kolektyvinių ūkių valstiečių. Stalino vardo žemės ūkio artelės narys Rusteika dalyvavo kolektyviniame M. Šolochovo knygos "Pakelta velėna" skaityme.

— Aš labai norėčiau paskaityti šią knygą namie laisvu laiku, — pasakė jis man po to.

Rusteika gavo pageidaujamą knygą ir nuo to laiko vienas iš aktyviausių mūsų skaitytojų. Per trumpa laiką jis perskaitė Fadiejovo

"Sutriuškinimas" ir "Jaunąją gvardiją", M. Šolochovo "Ramuji Doną", visą eilę Zemaiteš kūrinių ir daug kitų knygų.

Kolektyvinio ūkio valstietis Capolis nekliudė perskaityti B. Polevojaus "Apsaką apie tikrąjį žmogų", Salomėjos Nėries eilėraščių. Valstiečiai vis dažniau ir dažniau pradėjo kauptis biblioteką, prašydami parinkti specialią literatūrą, agrotechnikos vadovėlius.

Didelį švietimo darbą darbo valstiečių tarpe atlieka ir valsčiaus klubas-skaitykla. Ypač daug dėmesio čia kreipiama į mūsų žemės ūkio artelės. Prie klubo kolektyvinių ūkių valstiečiams organizuotas specialus politinis ratelis. Paskaitose sistematingai dalyvauja ne mažiau kaip 40 žmonių. Čia kolektyvinių ūkių valstiečiai studijuoja žemės ūkio artelės įstatus, susipažįsta su Tarybų Sąjungos žemėlapiais, klauso bloševikų partijos istorijos paskaitų. Kluba — skaitykla taipogi padeda Stalino vardo kolektyviniams ūkiams leisti sieninį laikraštį, išskyrė kolektyvini ūkių saviveiklos ratelio vedėją. Sekmadieniais klube organizuojami pranešimai, paskaitos, pasikalbėjimai, demonstruojami kinofilmai. Neseniai čia buvo parodyti filmai "Išvaduota žemė", "Traktorininkai", "Kaimo mokytoja."

Prieš kiekvieną kaimo klubą — skaityklą ir biblioteką — didelė ir dėkinga veiklos dirva. Mes turime visas galimybes pagerinti savo darbą, paversti kiekvieną klubą-skaityklą didele kultūros jėga kaime.

Elena Sgirskaite, Kauno apskrities Lapių valsč. bibliotekos vedėja.

Hartford, Conn.

Parengimas Laisvės Naudai
LLD Moterų Klubas rengia šokius, Laisvės Choro Svetainę, 155 Hungerford St., sekmadienį, 7 d. lapkričio, 2 val. po pietų. Bus geri muzikantai. Turėsime skanaus valgį ir gėrimo. Pelnas skiriamas paramai dienraščio Laisvės. Visi ir visos suprantame, kaip svarbu remti darbininkų spaudą. Prašome dalyvauti!

London. — Anglija ketina siųsti Sovietam daugiau bėgių geležinkeliams - mainais už Sovietų grūdus.

MONTREAL, CANADA

MOSŲ LIGONIAI

Inkštų liga susirgo Valteris Bunis. Ligonis gydysis namie. Pradžioje šio mėnesio išėjo į ligoninę ant operacijos Poyilas Skuda. Kokią operaciją turės, neteko sužinoti.

Plačiai šios kolonijos lietuviams žinoma, kaip meno žvaigždė ir radijo dainininkė Janina Juraitytė, 13 spalio turėjo nosies operaciją. Operacija pavyko gerai ir ligonė jau sveiksta.

Spalių 14 d. Malvina Tamšauskienė išėjo į St. Mary's ligoninę. Kiek teko sužinoti, tai šio mėnesio 21 d. turėjo turėti operaciją.

Jau ketvirtą savaitę, kai serga drg. Sarulienė; jos sveikata labai susilabavus. Gi jos motiną Bagdonienę jau daug metų kaip nesveikata vargina.

Apsivedė Albertas Kinderis
Spalių 16 d. apsivedė jaunuolis Albertas Kinderis su čekoslovakų tautos mergina. Vestuvių pokylis įvyko Vytauto klubo svetainėje. Linkiu jaunavedžiams laimingai praleisti "medaus mėnesį."

Vekteriai Nusipirko Ūkį

Seni šios kolonijos gyventojai ir geri progresyvio judėjimo rėmėjai ir darbuotojai d. J. ir V. Vekteriai įsigijo gražų ūkį netoli St. Lin. Vasaros laiku labai graži vieta dėl vasarotojų: teka gražus upelis, miškas ir abelnai malonumo teikianti visa aplinkuma. Vekteriai išvyks į savo ūkį gyventi 1 d. lapkričio. Tiesa, J. Vekteris žiemos laikui važinės dirbti į Montrealą. Linkiu naujiems ūkininkams geriausių pasekmių!

Didžioji Darbymetė Jau Prasidėjo

Šiuo laiku pas mus eina susiformavimas didžiajam darbui — Liaudies Balso vajui už gavimą naujų, atnaujinimą senų skaitytojų ir už sukeltą finansinės paramos dėl laikraščio.

Kiek teko sužinoti, tai atskirose distriktuose darba pasiskirstė sekančiai: **Point St. Charles** distrikte atsakomybę paėmė F. Šuplevičius ir J. Rutelionis; **Rosemont** — d. E. Morkevičienė, J. Pelakauskas ir K. Cekaitis; **Frontenac** — J. Juraitienė, J. Kausyla ir B. Salčiūnas; **Vidurij miesto** — drg. J. Petrauskas. Jis sakė stengsis gauti talkininką drg. A. Janušį. Drg. A. Janušis, kaip kiekvienais metais, taip ir šiomet, nuo šios tautos, tikiu, neatsisakys. Dar neteko girdėti, kurie draugai ir draugės darbuosis

Ville LaSalle ir **Verduno** distriktuose, bet žinant, kad tuose distriktuose gyvena visa eilė buvusių gėry ir nuosirdžių vajininkų-kių praerytie, tai visai netenka abejoti, kad ir šiomet jie labai gražiai pasidarbūs.

Šiame darbuotojų sąraše pastebėsite du naujus vajininkus, kurie iki šiol L. B. vajininkų sąraše niekad nėra buvę, tai dd. J. Kausyla ir B. Salčiūnas. Nors pirmą kartą juodvienu tenka čia šias parvežti, bet sutiko labai entuziaistiškai ir su dideliu ūpu pakilimu leidosi darban, ypatin-gai drg. B. Salčiūnas. Jis pareiškė, kad dės visas pastangas suorganizuoti didelį kolektyvą šiam dideliam darbui atlikti.

Yra jau ir visa eilė "slapukų" vajininkų-kių, kurie dirba patydomis. Jau yra gavę keletą naujų skaitytojų ir atnaujinimų. Su laiku ir jie iškilis aikštėn.

Nors visa eilė draugų ir draugių pasižadėjo darbuotis, bet kadangi šios kolonijos lietuvių labai plačiai išimėję po įvairius distriktus, tai sudaro didelių sunkumų visus juos apankyti. Čia vajininkai kaip tik laukia iš visų skaitytojų nuosirdžios kooperacijos, kad kiekvienas pasistengytų prie pirmos progos atsinaujinti

PAJESKOJIMAI

Pajėskau merginos ar našlės, kuri galėtų prižiūrėti stubą, 3-ju vaikais ir mane patį. Turėtų būti tarpe 27 ir 35 m. amžiaus, ne senesnė. Aš esu viduramžis našlys. Turiu savo stubą ir gera plotą žemės, taipgi savo automobilių. Mergina ar našlė turėtų būti laisvų, progresyvių pažiūrų. Aš pats dirbu dirbtuvė. Mylinti ramų ir gražų gyvenimą, meldžiu atsiskaityti. Pirmai pažinčiai rašykite ar atvažiuokite pas Mr. F. P., 35 Fairview Rd., Norwood, Mass., arba telefonuokite. Norwood 7-1410 M. I rmtai kajbačius laisvus duosiu rimtus ir teisingus atsakymus. Bet geriausiai tai asmeniškai susijęs pasikalbėti, suipažinti, padraugauti. Turto nereikalauju. Laukiu atsakymo. — F. P.

KĄ DARYTI DĖL SKAUSMŲ REUMATIZMO ARTHRITIS

Jeigu jūs kenčiate nuo NUGAROS SKAUDEJIMO, RAUMENŲ GELIMO, SCIATIKOS, STRENO SKAUSMU, NEURALGIJOS, SĄNARIŲ SUSTINGIMO, NEURITIS, PODAGROS ir t.t., PABANDYKITE RADE TABLETS dėl gerų pasekmių. Mes norime, kad šis namie laikomas RADE TABLETS (RADIOMAJI KIBIKI) būtų jokių išu jama. Nesijaukite pinigų, o tiklatai savo vardą ir adresą, tad mes jums tuoj pasiųsime tabletes. Visi nurodymai ant pakelio. Nėko jums neleisime, jei nepatikite.

NORTHWAY PHARMACAL CO.
489 North Street
ROCHESTER 5, NEW YORK
Dept. 35.

BŪKITE ATSARGŪS Ypatingai Senesni žmonės

Mainantis oru, dauguma žmonių serga slogomis ir kitokiomis ligomis. Būkite prisiruošę, kad atsigintumėte nuo ligų, naudokite No. 2 M. J. Švilpa Salve-Mostis, kuri suteikia malonios šilumos. Gavina kraują ir pašalina įvairius paviršutinius skausmus, kaip tai: reumatizma, kojų ir rankų skaudėjimą, pusiau sprando, sąnarių ir muskulų. Sustingimą, nevelklumą, tirpimą, mėšlungį, traukima, nikelėjimą, persišaldymą ir aštrų kosulį nuo persišaldymo. greitai gausite pagalbą. **Kaina \$1.**

Taipgi kurie turite odos ligas, išbėrimus, vottis, (rash), nušasima, Athlete's Foot, Sinus, nudeginimą, nušutimą, nosies ar burnos nesveikumą, ronas (tik ne vėžio), kojų tyrimą ir skaudėjimą, vartokite No. 3 M. J. S. Miracle Salve. Ši mostis stebėtinai greit gydo. **Kaina tik \$1.** Jeigu turite kokius niežėjimus ar Poison Ivy, vartokite No. 4 Salve, nuo niežėjimo. **Kaina \$1.**

Jei turite pilies (varvančias ar ne), vartokite No. 5 naują išrastą mostį, tuoj pašalina pilies be pjautymo. **Kaina tik \$2 už dėžutę.**

No. 1 M. J. S. Miracle Ointment nuo danties skaudėjimo. Prašalina gėlimą ir smegenų (gums) nesveikumą. Kad ir neturite dantų ir skauda smegenis, tai tuoj gausite pagalbą nuo šios mosties. **Kaina \$1.** Kurie priskite už \$5, gausite ekstra dovanoms vieną dėžutę.

Sigdomi užsakymus, kartu prisiųskite ir money-order ar čekį. Iš Kanados reikia pridėti 25c ekstra. Siunčiame ir C.O.D., reikia pridėti 30c pašto ženkeliais. Adresuokite:

M. J. ŠVILPA
P. O. Box 78, Sta. A
Hartford 6, Conn.
Hartfordiečiai galite pirkti pas E. Beirs (valstini) 158 Park St. (adv.)

"Net jeigu jie vadina ją ir rausvą, atsimink mano žodžius, turėsi daug bėdų už mosavimą su ta vėliavute!"

savo prenumeratą, arba naują užsirašyti.

Ruoškites Metiniam Liaudies Balso Koncertui

Kaip jau buvo pranešta, metinis Liaudies Balso koncertas įvyks lapkričio 28 d. Šiame koncerte turėsime dvi žymias dainininkes dd. K. A. Bekienę ir A. Kenstavičienę; taipgi dainuos "Vilijos" choras ir bus atskirų meno kavykų. Ruoškites visi iš kalno jame dalyvauti.

Pirma Vakariene

Spalių 16 d. progresyvių šios kolonijos, lietuvių pastangomis buvo suruošta pirmą šią sezoną vakariene. Vakariene visais atžvilgiais buvo pasekminga. Svečių atsilankė nemažai, kurie buvo labai gražiai priimti ir pavaišinti. Vykrios šeiminninkės — dd. P. Trečiokienė ir M. Karalevičienė, vyrai — J. Braknys (vakarienes vyriausias gaspadorius) ir J. Petrauskas labai gražiai pasidarbavo šios vakarienes suruošime, o buvę montrealiečiai, dabar gyvenantys ant taboro ir vaisių ūkio, Ontarijos provincijoje, dd. J. ir N. Kisieliai šios vakarienes rengėjų apdovanojo savo sodo vaisiais — obuoliais.

Korespondentas.

Philadelphia, Pa.

"Nereikia mums fiurių pagalbos. Mes tvarkomės ir patys susitvarkysim. Mums reikia tik ramaus gyvenimo ir ramaus darbo..."

Philadelphietis lietuvi, negalėsi sau atleisti, jei neįsigysi bilieto ir nenuėsi pažūrėt penkiaveiksmės B. Dauguvičio dramos šio mėnesio 27-tą (šeštadienio vakarą), Lietuvių Muzikalėj Salėj.

Bilieto kaina tik \$1.25. Už tą patį bilietą po dramos galėsite smagiai pasiūkti ir pasivašinti žemutinę salėj.

Dramą stato Philadelphijos Lietuvių Moterų Klubas, su-

vaidins Brooklyno Liaudies Teatro kolektyvas.
Drama vaizduoja Lietuvos liaudies išgyvenimus pastarojo karo metu. **Rengėjos.**

PRANESIMAI

HARTFORD, CONN.

LLD Moterų Klubas rengia šokius, pelnas skiriamas dienraščio Laisvės Ch. salėje, 155 Hungerford St., šį sekm. Lapkr. 7 d., 2 v. diena. Moterys pagamins gardžių valgių. Todėl pietus namie nevalgykite. Moterys užviečia visus dienraščio Laisvės patriotus iš tol ir arti.

HARRISON-KEARNY, N. J.

LLD 136 kp. susirinkimas įvyks lapkr. 7 d., 2 val. diena, 15-17 Ann St., Harrisone. Draugai, malonėkite susirinkime būti visi, nes turėsime daug svarbių reikalų aptarimui. — V. Žilinskas. (261-262)

WORCESTER, MASS.

ALDLD 155 kp. susirinkimas įvyks lapkr. 8 d., 7:30 v. v. Liet. Salėje, 29 Endicott St. Malonėkite visos narės dalyvauti ir naujų atšaukti. Kurios neužsimokėjo, tai užsimokėkite už šio metus. Balgiasi metal, yra daug reikalų. — A. W. (260-261)

PHILADELPHIA, PA.

Specialis pranešimas. — LDS 5 kp. susirinkimas įvyks lapkr. 10 d., 8 v. v. nes tą patį vakarą, Liet. Republikonų Saurinės Dalies Klubas ruošia nariams bankietą, tad LDS 5 kp. valdyba nepribus susirinkimam. — P. Valantienė, prot. rašt. (260-261)

PHILADELPHIA, PA.

Veiklančio Komiteto ir LLD 10 kp. susirinkimas įvyks lapkr. 7 d., 3 val. diena, Liaudies Name, 735 Fairmount Ave. Nepamirškite atsilankyti į šį svarbų susirinkimą, dėlto, kad turime ką nors tokio nepaprasto apsvaistyt. — Valdyba.

Joseph Garszva

Undertaker & Embalmer

Manager

JOHN A. PAULEY

Licensed Undertaker

231 Bedford Avenue

Brooklyn 11, N. Y.

Tel. Evergreen 8-9770

GERI PIETUS!

Kada norite gerų pietų, kreipkitės į

Lorimer Coffee Shop

Frank Domikaitis

Savininkas

417 Lorimer Street

Laisvės Name

Brooklyn, N. Y.

Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pienučių valgių gražus pasirinkimas.

F. W. Shalins

(SHALINSKAS)

Funeral Home

84-02 Jamaica Avenue

Opposite Forest Parkway

WOODHAVEN, N. Y.

Suteikiame garbingas laidojimus

\$150

Koplyčias suteikiame nemokamai visose dalyse miesto.

Tel. Virginia 7-4499

MIRUS

MARCELEI BIRŠTONIENEI

reikiame širdingą užuojautą liūdintiems draugui J. Birštonui, dukrelei Frances Barger, žentui, seserei A. Anskaitienei ir visiems artimiems.

Pr. ir E. Jpčioniai
J. ir J. Daukai
J. ir M. Ginaičiai
J. ir Z. Dantai
A. Litvinienė
W. ir L. Gugai
J. ir K. Terzai
A. ir O. Žilinskai
N. ir O. Vaitekūnai
J. ir O. Tamuliai

N. Astrauskienė ir jos šeima
G. ir S. Nausėdai
J. ir M. Povilaičiai
K. ir O. Maknavičiai
J. ir T. Gugai
J. Liminsko šeima
J. ir M. Radzevičiai
J. ir P. Stakvilai
J. ir E. Uliniskai
J. ir A. Klimavičiai

— Detroit, Mich. —

August Gustas BELTAIRE FLORIST
Lietuvis Kvietykų Pardavėjas
6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y.
(kamp. 68th St.)
Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite
SHoreroad 8-9330
Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių bukietą ar vainiką, ko jūs reikalausite.
Specialistai Pritaikymui
Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams
Užsakymus taipgi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home, INC.
354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y.
Skersai gatvės nuo Armory
LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS
Telefonuokite dieną ar naktį
EVergreen 7-4774

Naujai išdekoruota šermenų koplyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, praklinuose namuose be ekstra išlaidų.
Dų kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkymui.
Asmeniškai aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

Matthew BUYAUSKAS
Laidotuvių Direktorius
Lidūnoje valandoje simpatiška ir asmeniškai patarnauja už priėmimą atlyginimą.
Moderniška įrengtos Koplyčios
426 LAFAYETTE ST., Newark 5, N. J.
Tel. Market 2-5172

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Darome ir Pritaikome Akinis

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
Laisniuotas Graborius
Liūdėsio valandoje kreipkitės pas mus
Patarnavimas bus užtikrintas ir už priėmimą kaina.
Pulka! Įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pasirvoti Devanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

New Yorko ir Apiešlinkės Žinios

Simon W. Gerson Gavo 150,369 Balsus

Gersonas, komunistų ir darbių kandidatas į Miesto Tarybą, bendrai gavo 150,369 balsus, kurie dalinosi sekamai: ALP tikietui 131,941, komunistų 18,428.

"Skaičius už Gersoną paduotų balsų," sako jo kompanijos vedėjas kaunsilmanas Benjamin J. Davis, "įrodo mūsų pareikimą, kad nuo 75,000 Brooklyn balsuotojų tapo atimta jiems priklausanči atstovybė City Council atsakymu paskirti Gersoną kaunsilmano Cacchionės įpėdiniu. Jeigu tebebutų Proporcionalės Atstovybės balsavimo sistema, Gersonas būtų buvęs išrinktas dvigubai."

Didžiojo New Yorko "demokratų" visai nedemokratiškai pasigrobė sau tą vietą.

Cacchione buvo rinktas dar tebesant Proporcionalės Atstovybės (proportional representation, sutrumpintai — PR) balsavimo sistema, o Miesto Čarteris, vyriausis miesto įstatymas, nusakė, jog miesto vietininką paskiria jo partija. Cacchione mirė, jis buvo komunistas, tad jo vieton jo partija paskyrė Gersoną. Bet taryba (City Council) atsisakė Gersoną išleisti. Girdi: gal piliečiai būtų nenorėję išleisti komunistą, už jį nebalsavę.

Zmonės balsavo. Balsavo kita tiek, negu būtų buvę reikalinga gauti balsų tuo metu, kada Cacchione buvo rinktas. Bet ponai PR balsavimų sistema visomis reakcijos kanuolėmis užtakavo ir jiems pavyko balsavimuose atvesti. Dabar Gersonas rinktas jau einant kitokia sistema, tad neskaita išrinktu, nors jis ir gavo kita tiek daugiau balsų, negu reikėjo įrodymui įpėdinstės Cacchionės vietoje.

Kaunsilmanus bus Jack Kranis, gavęs viso 589,884 balsus. O trečiasis oponentas Lefkowitz gavo 280,678 balsus.

MIRĖ

Ignatz Skystimas, 55 metų amžiaus, mirė namuose, lapkr. 2 d., 76 Milford St., Brooklyn, N. Y. Kūnas pašarvotas grab. J. Garšvos koplyčioje, 231 Bedford Ave., Brooklyne. Laidotuvės įvyks lapkr. 5 d., šv. Jono kapinėse. Velionis paliko nuliūdę dvi broduktes. Laidotuvių apeigomis rūpinasi grab. J. Garšva.

John Wayne, žvaigždė filmos "Red River," rodomos Capitol Theatre, Broadway ir 51st St., New York. Scenoje paskilbęs Tony ir Sally De Marco šokėjų tymas.

PARAMOUNT'S STREBTINAS "Sealed Verdict" Zvaigždėtoja RAY MILLAND su FLORENCE MARLY ir SCENOJE ARMENISKAI — FRANKIE NAINE DONNIE HAINES ir DAVE BARRY THE CLARK BROTHERS. PARAMOUNT Vidutininiai Rodymai SQUARE

Amerikos Darbo Partijos Balsai Augo, "Liberalų" Balsai Nupuolė

Amerikos Darbo Partija (artipilniais daviniais) visoje New Yorko valstijoje šiuose prezidentiniuose rinkimuose gavo 507,449 balsus. Prieauglis balsų nuo 1944 iki šių rinkimų 11,044.

Imant vien tiktai New Yorko miesto skale prieauglio nuostimis yra kur kas didesnis. 1944 metais ALP tikietui mieste buvo 383,591 balsas. O šiemet jau 423,424. Prieauglis 39,833.

Tuomi patimi laikotarpiu "liberalų partijos," kuri yra Wall Stryto partijų iltimis ir uodega (kašti ir šmeruoti purvais darbininkų ir progresyvių judėjimus), smarkiai nupuolė žemyn. Pavyzdys:

1944 metais "liberalai" mieste buvo gavę 306,155 balsus, o šiemet begavo tik 194,449. Nuostolis 111,706. Zinoma, darbininkų judėjimo skaldytojams ir išdavėjams, Wall Strytui ir to perdaug. Darbininkų judėjimui augant ir sąmoringėjant, "liberalų" partija visai nueis į nereikalingų ir nemokėjusių gyventi partijų muziejų.

Iš visos valstijos — iš užmiesčio — šios partijos balsai dar nebuvo žinomi. Daleistina, kad mažai buvo, nes ir 1944 metais užmiestyje po visą valstiją "liberalai" buvo gavę tik 23,080.

Vėliausios, pilnos skaitlinės rodos, kad New Yorko valstijoje už Wallace'ą paduota balsų 508,542.

Quill'as Pasimojo Išmesti Unijos Lokalo Viršininką

Michael J. Quill, visų kovingų darbininkų pastangomis įteiktas CIO Transport Workers vadovybę ir išrinktas kaunsilmanu, dabar pasimojo tapti caruku. O kad tam nebūtų kliūčių, jis vartoja visokias gudrybes išmėtyti iš vadovybės visus, kurie bent kurio klausimu nesutinka su juo, jam nenusilenkia.

Pirm to, žinoma, juos pavadina raudonais. Dabar vyriausia yra pasimota ant Austin Hogan'o, lokalo 100 prezidento.

Hogan sako, jog pastangos jį išmesti vyriausia yra tam, kad neįskeltų kaltinimo Quill'o pagelbininkams, norintiems užgrobti lokalo išdą, \$8,732.85. Lokalo advokatas Harry Sacher užvedė bylą atgauti tą sumą iš Gustave Faber ir Paul Lerman, Quill'o rėmėjų lokale.

Hogan tikrina, kad lokalo nariai yra pasipiktinę Quill'o išsukimu streikan autobusų vairuotojų ir paskui jų vėl suvarymu į darbą be laimėjimų, priešais narių norą. Dėl tos pat priežasties nariai priešingi užleisti Quill'ui savo lokalo išdą.

Reikalauja Aukštesnių Gaso Kainų

Brooklyn Union Gas Co. pareikalavo valdinės State Public Service Commission leisti pakelti gaso kainas po 5 ir pusę procentų bendram namuose vartojimui ir po 6 ir pusę procentų šildymui namu.

Tuo pakėlimu firma gausianti virš du milijonus daugiau metinių pajamų.

Naujoniis kainomis mažiausia biia būtų \$1.18 iki 600 kubiškių pėdų, ir po 5 centus

Darbių Augimo Laipsnis Didis

Darbių balsų augimo nuostimis daug didesnis, negu jį gali parodyti skaitlinės.

Renkant prezidentą Rooseveltą 4-tam terminui, 1944 m., Amerikos Darbo Partija buvo skaitoma valdžios partija, kadangi jinai, ant savo baloto turėjo jau esantį prezidentu kandidata, vieną iš žymiausių šalies vadų ir liaudies priešiuli visoje Amerikos istorijoje, vyriausį karo vadą.

Darbo Partija tebeturėjo oficialiųjų CIO viršininkų paramą. Unijos nebuvo suskaldytos nei persekiojamos. Nebuvo tokio raudonbaizmo. ALP savo propagandą vedė atvirai šapoše ir unijų lokalu susirinkimuose.

Siemet padėtis visiškai kita: "Liberalų" partija tapo Wall Stryto dar labiau keliamai ir remiamai.

American Labor Party tapo persekiojama Taft - Hartley aktui nusilenkusių ir Wall Strytui pasidavusių viršininkų. Šapoše ir lokaluose užšribuotos visos juodosios jėgos prieš ALP. Nariai grasinami išmetimu iš darbo, iš unijų už darbavimąsi tai partijai. Tūlas teisėjas net grąsino atimti nuo motinos vaikus.

Darbo Partijai teko šį kartą plaukti prieš galingą ir žiaurią srovę, bet ji garbingai išlaikė kvotimą. L. K. N.

Girdėsime Naują Jaunų Lietuvių Duetą Šį Sekmadienį

Iš tiesų, šį sekmadienį Liberty Auditorijoje bus įspūdinga naujų jaunų meno talentų iškilnė. Viena tų įdomybių bus kadaise iš Clevelando išskridusi ir New Yorke nusileidusi lietuvaitė dainos laktutė Violeta Čypaite ir daugelio sugabumų / pilna jaunutė brooklynietė Frances Mazilis (Mazilyte). Jos pirmu kartu pasirodys duetu.

Kas jau girdėjo Čypaite, tas jau žino, kad yra ko pasiklaudyti. O kad ji sudaro duetą su Mazilyte, tai jau vien iš to galima spręsti ir pastarosios vertė dainoje.

Godžiai laukiame naujo dueto! Kaip jau žinoma, meno įdomybių vakarą rengia Lietuvių Meno S-gos III Apskritis. Po meno programos bus smagūs šokiai.

Pradžia—4:30 popiet. S. V.

Brooklyne Kongresmanais Išrinkti Demokratai

Brooklyne išrinkti 9 kongresmanai, visi demokratai. Tik vienas, Multer, buvo sykiu ir republikonų kandidatas. Šiame distrikte visi buvo susivieniję prieš darbininkų kandidata Lee Pressmaną, buvusį CIO vyriausį patarėją.

Keli demokratai buvo ir ant American Labor Party tikieto, tačiau šiuose rinkimuose jie visi gavo pakankamai balsų savo partijos tikietui.

Išrinkti yra Delaney, Pfeifer, Keogh, Somers, Hefferan, Rooney, O'Toole, Multer, Celler.

Delaney, Pfeifer, Celler buvo ir ant ALP tikieto.

daugiau už kiekvieną tūkstąntį pėdų virš 600.

Pradėjo Ataką ant Pažangiųjų Lokalu

Dešinieji CIO Retail, Wholesale and Department Store Employes viršininkai pradėjo pastangas pagrobti iš progresyvių lokalu, kurie išsitraukė iš tos unijos. Jiems, matomai, tame padeda firmos. Krautuvių darbininkai pasakoja, kad firmos (be matomo reikalo) prisivarė į krautuves tūkstanečius naujų darbininkų, ne unijistų. O po to skelbia perbalsavimą pasirinkti uniją.

Lietuvių Jauniausieji ir Aš su Jais Turėjome Įdomų Vakara

Jau buvo rašyta apie Lietuvių Kalbos Mokyklėlės pamokas ir pobūvi, įvykusius spalio 30-tos popietį ir vakarą. Man taikėsi pakliūti į mokinių ir jų tėvų su mokytojais susirinkimą tos dienos prievakari.

Išpūdis gaunasi geras. Matosi, jog mokyklėlė yra gabi ir rūpestingai vedama. Santykiai tarp mokinių ir mokytojų, o taip pat ir tėvų gėri, nuotaika draugiška. Svarstyme problemų dalyvauja ir mokiniai. Mergaitės biskelį nedrąsios, kuklesnės už berniukus, reikalingos daugiau akstinti (prodding), kad viešai reikėtų mintį. Vienok tai nereikiška, kad jos minties neturėtų. Mergaitės patylosm tarsi, o drąsus. Billy Kulik garsiai pasisako už visus.

Šiame susirinkime buvo mažiausia dar pora priežasčių, dėl ko buvo sunkiau rasti drąsos stovint ant kojų reikšti savo mintį — naujai buvo nusitarta kalbėti vien lietuviškai, o ten' buvome mes, pašaliečiai klausytojai.

Susirinkimas buvo konstruktyvus. Be didelio vargo išrinktos komisijos ir perrinkta valdyba. Ir pasimota dirbti daug platesniu baru. Ko labiausia čionai trūksta, tai vis dar nėra pakankamai mokinių. Tūliems bediskusuojant, kad sunku mokinių rasti, sužinojome, jog tūli jau ir gavę, tą dieną prisidėjo 4 nauji mokiniai. O tai parodo, jog padaugėjęs mokiniams bus galima sudaryti ir pagedaujami skyriai meno, sporto, ir tt.

Mokytojas Juozas Byronas igitintas parašyti trumpą mokyklėlės tikslo pareiškimą. Išklaušė buvusio teatro raportą.

Prezidentu išrinktas uolus mokyklėlės patrijotas jaunuolis Joe Dagis, o kiti pasilikto seni ar darinkti nauji vyresnieji — vice-prezidentu Carl Bender, sekretore Helen Bručas, kasininke May Merk, fin. sekretore Mary Zeakas vieton gerai dirbusios sekretore-kasininke, bet jau norinčios pasiliuosuoti Bessie Stasiūnienės.

Komisijosna išrinkti: organizacinė: Joe Dagis ir Artie Baltrušaitis. Dramos: P. Grabauskas, J. Juška, J. Budrevičius. Muzikos: Florence Kazakevičiūtė, Alice Stasiūnas. Liaudies šokių: Helen Bručas, Jonas Juška, Mary Kulik. Socialėn: Kazakevičiūtė, Baltrušaitis, Dagis. Sporto: Baltrušaitis.

Gražiai paaugėjo kadrai. Gavus naujos talkos turėtų palengvėti mokytojų su maža grupele talkininkų ilgai nešta našta, mokyklėlė turėtų padidėti ir jos veikimas plisti. Tikėsimės, kad sekančiam susirinkime (jie įvyks paskutinį penktadienį kožo mėnesio) jau kai ką naują išgirsime.

Pamokos įvyksta kožno šeštadienio popietį, 2 valan-

Ingrid Bergman gabenama mirtin scenoje iš filmos "Joan of Arc," lietuviškai žinomoje kaip Orleano Mergelė. Pradės rodyti lapkričio 11-tą, Victoria Theatre.

Rendauninkai Reikalaus Neleisti Rendas Kelti

Gatavai paruoštas rendoms kelti, bet pirm rinkimų bijotai Dewey'o paskirtas komitetas susirinko lapkričio 4-tą svarstyti kompaniškų namų savininkų organizacijos—Metropolitan Fair Rent Committee—reikalavimą leisti pakelti rendas.

'Laimingasis Kampelis'

Kadaise velionis LaGuardia baigdavo savo rinkimines kampanijas ant kampo 116th St. ir Lexington Ave., New York. Visuomet jis laimėdavo rinkimus. Zmonės kampelį praminė "laiminguoju kampeliu." LaGuardia pritarė. Tenai, mat, visuomet susirinkdavo minia svieto. Pasikalbėję, su atnaujinta energija leisdavosi agituoti žmones balsuoti ir balsuoti progresyviai. Gerai dirbdami, visuomet laimėdavo.

Pastaraisiais eile metų Marcantonio pradėjo vartoti tą kampelį paskutiniam mitingui pirm rinkimų.

Praėjusio pirmadienio vakarą ten buvo susirinkę apie 25 iki 30 tūkstanečių publikos. Kalbėjo Marcantonio ir Wallace, dainavo Paul Robeson. Susiedijos gyventojai perpildė visą mitingui skirtą vietą, išklaušė kalbą, entuziastiškai pasveikino kalbėtojus.

Sekamą dieną Marcantonio laimėjo prieš republikonus, demokratrus ir "liberalus." Taip išrinktas 7-tam terminui. Laimėjo ne vien tiktai dėl to kampelio, bet kad kampanijos eigoje daugelis kampų matė skaitlingus masinius mitingus. Kad darbuotojai ėjo po namus, skleidė literatūrą. O vyriausia laimėjo dėl to, kad kandidatas per visus metus buvo priešakyje gnyimo darbininkų ir bendrų liaudies reikalų. Kur buvo liaudies troškimai ir kovos, ten buvo Marcantonio. L. K. N.

GYDYTOJAS
S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1-2 dienom / 6-8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0208

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9-12 ryte / 1-8 vakare
Penktadieniuis uždaryta.

da, Liberty Auditorijos patalpose, kamps 110th St. ir Atlantic Ave., Richmond Hill. Ten pat galima įsirašyti ar gauti daugiau žinių. R.

Darbo Partija Gavo Rekordinį Skaičių Balsų

Dar ne pilnais daviniais numatyta, jog Amerikos Darbo Partija New Yorke bus gavusi virš pusės milijono balsų už savo vyriausius kandidatus. ALP yra dalimi Progresyvių Partijos New Yorke.

Anthony Yankowski, 18 metų, bronxietis, tapo pavojingai pašautas kito jaunuolio. Manoma, jog tai pasėka ginčo tarp dviejų gaidiškių mušėkėlių grupių.

Yonkersietė Mrs. Lucille Lico, 33 metų, rasta netoli namų patiltėje be sąmonės. Dar neišaiškinta, kaip ji nukrito ar nušoko.

REIKALAVIMAI

Reikalingas džiantorius Liet. Kulinariame Centre. Darbas pastovus. Gera alga. Keturi kambariai gyvenimui. Atsisaukite sekamu adresu: Lithuanian Building Corporation, 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y. (261-263)

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRE BARBERIAI

LITUANICA SQUARE RESTAURANT

Steven Augustine & Frank Šanko SAVININKAI
PUKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETUS SEKMADIENIAIS
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių.
ATDARĄ DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS PASAITEJE
282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9612

F. NORRIS
Brooklyn, N. Y.
Stato Naujus Namus ir Taiso Senus
Maliavoja iš vidaus ir Lauko
TAISO STOGUS
Taipgi apkala Insulating Board iš lauko ir daro cemento darbus.
Kaina Pricinama
Skambinkite Vakarais nuo 6 val.
Glenmore 3-0426

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 SO. 4th ST.,
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visokiausi vaistai, kosmetikai, kudičiam reikmenys, įvairūs daiktai, ligonių kambarių reikmenys už gresiai special kainas.
RECEPTŲ SPECIALISTAI
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVergreen 7-6288

Peter Kapiskas

Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174

ZUPP'S BAR 411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
Joseph Zeidat Jr., prop.
NAMŲ GAMINIMO VALGIAI KASDIEN
DEGTINĖS - VYNAI - ALUS
TELEVISION
Telefonas EVergreen 4-7729
6 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)—Penkt., Lapkr. 5, 1948